

TAUTUODAILĖ

— Vytauts. Dédiesis,— pasésveikindams téramaa šypsuos meistros ir pridor:

— No, vuo žmuona, kaap ir prider, Juliūna. Ana mona dédliuojé pagelbininké...

Dabaa jau vėks aiško. Tik kor ta karaléškuoji karūna, kor tas suosts, katramé galietomē tou meista karūnavuoté? Nier ni suosta, ni karūnas. Per tus darbus ni nepagalvuojé aple tou meistros. Vesus, katré i anuo koklė, bet svetinga suodyba Telšiū miesta Baltéjés gatvie ožok, so duovanuom

išleid, vuo savé ir užmérša. Če, tuo patiuo suodybuo, gyvenama noma pusrūsie, ir dérblovės, katuos, kaap raša Kašausks Stasys, meistros yr tapés sava nuoro isékalénosio vergo, be atuostogu, élgiesniu išvyku.

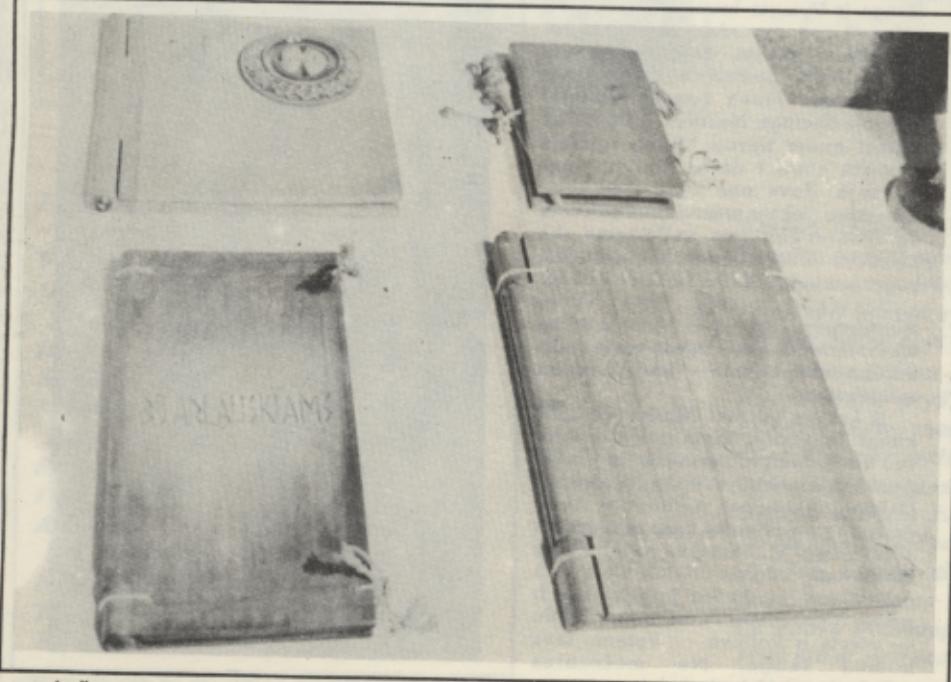
Nedédélė truobelé, bet tou, kou če galietom ikordinté, draugaa, pažystamé išneiuojé. Pryš kury laika Savéckee bova soméslejé dédliuojoje truobuo kaap ir tuoki moziejieli ikorté — geriausius Vytauta darbus sukaupté, bet... Élgaan anéi če neužsibūn. Ateit kuoks bieduos prispréts draugs ir neatlaika

MEDÉ IR GRUOŽÉ VERGS...

SAVICKIS VYTAUTS

PAMINKLOS LIETOVUOS NEPRÉKLAUSUOMYBĖS AKTA SÉGNATAROU ŠIAULIOU JORGIOU

VÉRSELEE KNINGUOMS

ŽEMAITIU ŽEMĖ 1'94

meistra šérdés: "Neškis. Kou jau bepadarysi, reek žmuogou padieté..." Ir léikt unt séinas kabuoté tik žmuonaa Julytee paduovanuoté, poiklausees ažurénees raštaas išmarginté suvenyraa. Šalép anū — pérmuoji medé liekšté, katru pats Vytauts išdrožé. No, vuo téi, katréms V. Savickis padiejé, tonkee če ir ontra, treti karta ožok — žéna, biednuo véina nepaléks, vuo ir brongee neužiprašys. Tonkee meistros už sava darbus ir vésaa nieka nejem: "Te bus atménémou..."

Véina karta miegéná paskaičiouté, kék per pénkius metus tū darbū padaré ir kék anéi galietom kainouté, jee véskou teep, kaap dabar pas mumis yr priprasta, pinigas paverstumi. Neturiejé kontrybés Vytauts vesus galus suvesté, bet tū darbū artéj tükstontés išejé ir aple milijuons litu sosédiejé. No, vo draugaa, katré žéna Vytauta kürénii verté, saka, ka ožsienie gyvenont V. Savickiou ožtekton ir puora metu teep pasédarbouté, kaap ons dérb dabaa, ir jau bütom tékros milijuonierios. Vuo Vytauts, tou išgérdes, tik i ousta pot: "I tou ožsieni jau tékraa ka nenuvažiousi, vuo ir ar tas pinings če žmuogou yr svarbiausis..." Ir be tū milijuonu gal gyventé: truoba yr, valgyté užtenk, ka tik

(Nukelta i 26 psl.)

TAUTUODAILE

Tonkee ons elgiasés valondas dėrb be puoēsé. Vén per preita vasara padarytas trys skulptūras Šiuriū šeimuos kapou (Veiviržienaa), do paminklēnee ontkapee pastatyte ont Telšiū kapū.

No, vuo dabaa meistros gyven Žemaitėjés tautuodailės ekspozicijos sukūrėma idejé. Kor tou ekspozicijé ons karto so "Alkas" moziejaus dérektuorio Kasparavičio Stanisluovo. Abodo karto ir Žemaitiu kultūras draugėjés prezidiumé darboujés. Draugéju Vytauts nu pat pirmū dėinū, 1987 metaas jaunū Žemaitėjés istoréku suorganizoutas Varniū konperencijos.

Gryžti iš tuokiū soséspéitumu Vytauts ir viel sava dérbuvies pasékavuo. Véks če patéis Vytauta sukonstrouta, priderinta, padaryta. Če ir téi mažé mūsa gyvenéma stebuklaa gimst. Žmuonéms anei — déliausis džiaugsmos ir atménéems, puiki staigména pélkuo mūsa gyvenéma kasdienybje. Pélkuo? Bet juk véks nu mūsa patiū priklausa... Korontem žmuogou nebūn pélku dėinū...

MUKIENÉ DANUTÉ

ŠILINSKA MEČISLUOVA puortégrapéjés

UNT DŽIOGA PÉLEKALNÉ

(Atkelta iš 25 psl.)

sveikatas ir sutarémas būtom." Sutaréma reek vésor: nomūs, miesté, Žemaičiūs. Dabaa veiziek vénso so kétō tik udéjés ir udéjés. Kū žnuogos daugiau dėrb, kū ons geriesnis, tū pouléms dédiesnis. A jau žmuogou tik numérte reek, ka anou véina karta geraa paménavuotom?! Dvasénés vertybés vésaa paménam pa kuojuu, veskou tik piningo matoujem. A ta ruoda...

No, vuo iš V. Savécké darbū verténgiausé medé skulptūras. Anū šéndéin jau galem rasté ont daugelé Žemaitėjés kapenaitiu. Véks prasidiejé nu Abingas, kaa i Lietovuos medé drožieju kurybéné stuovykla bova pavadintas ir Vytauts. Tumet pérma karta ir jemies tuoké dédélē darba. Patéka. Pasiseké. Dabaa jau retaa būn tuoki vasara, ka Vytauts kuokiuos skulptūras nenudruožtom. Dėrb be kuokū eskizu, piešeniū. Anam pérmausee búséma kūréné vaizds ne puopieriu, vuo galvuo tor gimtē. Teep sokortas V. Savécké medé skulptūras použ M. K. Čiurlioné kieli, S. Dariaus tievšké. Stuov anuo darbaa ir Miliūnū, véniamé iš Vélmniaus universiteta kéimieliu. Nepriklausuonybés akta sénatara Šiaulé Jorgé gimténie, ont Džioga kalna, kétor.

Tuoks jau anuo žemaitéšks karaktuoris, ka darbs vésument pérmuo vétuo. Va jau ir dabaa senee būtom laiks i kuokius puoësé nomus, sanatuoréjé pavažiouté, bet... Darbaa lauk, užsakymu, pažadū daug... No, vuo žuodé netesielté... Vytauts neatmén, ka ons žuogu būtom apgavés. Teep nu mažéns.

Saka, ka geriausé mena kūrénée gimst vargé. Vargé pormavuos ir Vytauta karaktuoris. Kaa pradiejé muokytiéis Telšiū taikuomuosés dailés teknikomé, tievū nomūs

dar polks vaakū auga. Teep ka iš nomū mažaa kou galiejé Vytautou padieté: anam patem ir douna, ir apavo, ir luova tonkee reikiejé pasérūpinté. Ni véina, ni kéta nebova per daug. Kartaa teep liuob išsekté, ka ne vésument beliuob turieté syluos iš Telšiū i nomus Klaipeda rajuone Judrienu kaimé pareit. Bet... Išauga. I žmuonéms išejé. Išauga ir Vytauta bruolee, seserys. Ni véina iš anū gyvenéms nelepéna, bet šonkelees nenujé. Taas paauglystés metaas dédlee padiejé tievū autorierts ir... baimé. Tievū nomūs vésument kabuojé linciūgs. Neatmén Vytauts, ka kumet nuors tievou būtom reikiejé paleisté anou i darba, bet linciūgs kabuojé. Bova ons kaap simbuolis vésuokees niekaas pramuštuom galvuom če sosérenkontéms vaikūzams, ka kuožnam ož sava darbus būs atsekieta pagal nuopelnus... Tas dédlee padiejé.

Savickiu nomūs vésé vyraa meistravuojé, bet tik iš Vytauta véina tékros meistros išejé. Dabaa anam peilis kuožna dėina kišenie — kaap konégou maldakningé.

Iš kor tas talénts? Musiet, če kalt kraujé Šauksmos. Tievs geraa drožé, vuo dédé Šaulys Prans vésuo apylinkie garsiejé kaap neturys sau lygiū meistros. Dabaa tonkee kor paruoduos anuo darbaa yr pristatuomé kaap nežénoma autooriaus. V. Savickis pagal darba bražia anuo kūrénius iš tükstonté kétū gal išskerté — dédlee juvelyréškaa ir gražee dérba diedé. Puora anuo kūrénii — piesta ir koltové — Vytauts sava nomūs sauga. Ne mažesnius reikalavémus Vytauts kel ir pats sau.

TEEP GIMST SKULPTŪRAS